

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

245882

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

รายงานการวิจัย

เรื่อง

ผลกระทบของข้อมูลทางบัญชีที่มีต่อผลตอบแทนเกินปกติของบริษัท
จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
THE IMPACT OF INFORMATION CONTENT ON ABNORMAL
RETURN OF LISTED COMPANIES IN THE
STOCK EXCHANGE OF THAILAND

จิตาภรณ์ สิ้นจรรยาศักดิ์

งานวิจัยนี้ ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีการศึกษา 2553

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

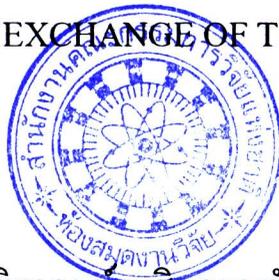
รายงานการวิจัย

เรื่อง

ผลกระทบของข้อมูลทางบัญชีที่มีต่อผลตอบแทนเกินปกติของบริษัท

จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

THE IMPACT OF INFORMATION CONTENT ON ABNORMAL
RETURN OF LISTED COMPANIES IN THE
STOCK EXCHANGE OF THAILAND

ฐิตาภรณ์ สินจรูญศักดิ์

งานวิจัยนี้ ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยศรีปทุม

ปีการศึกษา 2553

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร. จินดา ชันทอง ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้สละเวลาอันมีค่าให้คำปรึกษา แนะนำ พร้อมทั้งแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดมา ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

พร้อมกันนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณะผู้บริหาร คณะกรรมการพัฒนางานวิจัย ของมหาวิทยาลัยศรีปทุมที่มอบทุนสนับสนุนงานวิจัยฉบับนี้ และได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ พร้อมทั้งแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งตลอดมา

ขอขอบพระคุณครอบครัว เพื่อน ๆ คณาจารย์และเจ้าหน้าที่คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ทุก ๆ ท่าน ที่คอยช่วยเหลือและเป็นกำลังใจที่ดีแก่ผู้วิจัยเสมอมา

คุณค่าและประโยชน์อันพึงเกิดจากงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของ บิดา มารดา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านด้วยความเคารพ

จิตาภรณ์ สิ้นจรรยาศักดิ์

ธันวาคม 2554

หัวข้อวิจัย : ผลกระทบของข้อมูลทางบัญชีที่มีต่อผลตอบแทนเกินปกติของบริษัทจดทะเบียน
ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
ผู้วิจัย : นางสาวธิดาภรณ์ สินจรรยาศักดิ์
หน่วยงาน : คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีที่พิมพ์ : พ.ศ. 2554

บทคัดย่อ

245882

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของข้อมูลทางบัญชีที่มีต่อผลตอบแทนเกินปกติ และศึกษาผลกระทบดังกล่าว โดยการเปรียบเทียบระหว่างความเสี่ยงของบริษัทที่แตกต่างกัน และขนาดของบริษัทที่แตกต่างกัน การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงประจักษ์ มีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2549-2553 จำนวน 392 บริษัท สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์กลุ่มย่อยโดยใช้ Chow Test และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ

ผลการวิจัยของหน่วยวิเคราะห์ทั้งหมด พบว่า กำไรทางบัญชี ภาษีอากร และกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานมีผลกระทบเชิงบวกต่อผลตอบแทนเกินปกติ โดยมีดอกเบี้ยรับ ต้นทุนขาย และรายการคงค้างมีผลกระทบเชิงลบต่อผลตอบแทนเกินปกติ

สำหรับผลการวิจัยของการวิเคราะห์กลุ่มย่อย สรุปได้ ดังนี้ (1) บริษัทที่มีความเสี่ยงต่ำ พบว่า กำไรทางบัญชี ภาษีอากร และกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานมีผลกระทบเชิงบวกต่อผลตอบแทนเกินปกติ โดยมีดอกเบี้ยรับมีผลกระทบเชิงลบต่อผลตอบแทนเกินปกติ ทั้งนี้ต้นทุนขายและรายการคงค้างไม่มีผลกระทบต่อผลตอบแทนเกินปกติ (2) บริษัทที่มีความเสี่ยงสูง พบว่า กำไรทางบัญชี และภาษีอากรมีผลกระทบเชิงบวกต่อผลตอบแทนเกินปกติ โดยมีดอกเบี้ยรับ ต้นทุนขาย และรายการคงค้างมีผลกระทบเชิงลบต่อผลตอบแทนเกินปกติ ทั้งนี้กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานไม่มีผลกระทบต่อผลตอบแทนเกินปกติ (3) บริษัทขนาดเล็ก พบว่า กำไรทางบัญชี ภาษีอากร และกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานมีผลกระทบเชิงบวกต่อผลตอบแทนเกินปกติ โดยมีดอกเบี้ยรับ ต้นทุนขาย และรายการคงค้างมีผลกระทบเชิงลบต่อผลตอบแทนเกินปกติ

(4) บริษัทขนาดใหญ่ พบว่า กำไรทางบัญชี และภาษีอากรมีผลกระทบต่อผลตอบแทนเกินปกติ ทั้งนี้ดอกเบี้ยรับ ต้นทุนขาย รายการคงค้าง และกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานไม่มีผลกระทบต่อผลตอบแทนเกินปกติ

นอกจากนั้นยังพบว่า ขนาดของบริษัทที่วัดค่าจากสินทรัพย์เป็นตัวแปรปรับที่มีอิทธิพลมากกว่าความเสี่ยงบริษัทที่วัดค่าจากอัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า นักลงทุนในตลาดทุนของประเทศไทยใช้ข้อมูลทางบัญชีที่แสดงในงบการเงิน เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจกำหนดราคาหลักทรัพย์ ผลการวิจัยจึงเป็นประโยชน์ในการนำไปประยุกต์ใช้กับผู้ใช้งบการเงินในการวิเคราะห์ข้อมูล การพัฒนามาตรฐานการบัญชีของไทย และการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน

คำสำคัญ : ข้อมูลทางบัญชี งบการเงิน ผลตอบแทนเกินปกติ

Research Title : The impact of information content on abnormal return of listed companies in the Stock Exchange of Thailand
Name of Researcher : Miss Titaporn Sincharoonsak
Name of Institution : Faculty of Accounting, Sripatum University
Year of Publication : B.E. 2554

ABSTRACT

245882

This research is to study the impact of information content on abnormal return, and its effect by comparing the different risk exposure and different sizes of companies. This research is empirical research. The samples used in the study are the companies listed on the Stock Exchange of Thailand during the year 2006-2010 total of 392 companies. The statistical analysis includes cluster analysis using the Chow Test, and multiple regression analysis.

The results of the analysis indicated that accounting earnings, income taxes and cash flow from operations have a positive impact on abnormal return, whereas interest income, cost of sales and accruals have a negative impact.

The results of the analysis for subgroups are as follows: (1) for the companies with low-risk; accounting earnings, income taxes and cash flow from operations have a positive impact on abnormal return, whereas interest income had a negative impact. Cost of sales and accruals do not have any effect. (2) for the companies with high-risk; the accounting earnings and income taxes have a positive impact, whereas interest income, cost of sales and accruals have a negative impact. The cash flow from operations does not have any effect. (3) for the small companies; the accounting earnings, interest income and cash flow from operations have a positive impact, whereas interest income, cost of sales and accruals have a negative impact. (4) for the large companies; the accounting earnings and interest income have a positive impact, whereas interest income, cost of sales, accruals and cash flow from operations do not have any effect.

In addition, it was found that company size as measured on the basis of assets displayed moderating effects at a greater level in comparison to measured on the basis of risk exposure

The findings indicate that investors can benefit from the accounting information presented in the financial statements for their decision in the stock market. The results are also useful in applications to the users of financial statements in the data analysis, the development of accounting standards in Thailand, and the disclosures in the financial statements.

Keywords : Accounting information, Financial statements, Abnormal return.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
คำถามการวิจัย.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	9
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	26
3 ระเบียบวิธีการวิจัย.....	36
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	36
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	37
ตัวแปรและการวัดค่าที่ใช้ในการวิจัย.....	38
กรอบแนวความคิด.....	42
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	44

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นด้วยสถิติเชิงพรรณนา.....	46
การตรวจสอบสมมติฐานของการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ.....	47
การทดสอบสมมติฐาน	54
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	70
สรุปผลการวิจัย	70
การอภิปรายผล.....	73
ข้อจำกัดในงานวิจัยและข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป.....	81
บรรณานุกรม.....	87
ภาคผนวก	96
ภาคผนวก ก การตรวจสอบการกระจายของข้อมูล.....	97
ภาคผนวก ข การตรวจสอบความแปรปรวนที่สม่ำเสมอและค่าออกนอกกลุ่ม	107
ภาคผนวก ค การตรวจสอบความเป็นเส้นตรง.....	109
ประวัติย่อผู้วิจัย	118

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	48
2 ค่าสถิติทดสอบการกระจายแบบปกติของข้อมูล	50
3 ค่าสถิติทดสอบการกระจายแบบปกติของข้อมูลที่ปรับค่าแล้ว.....	50
4 การวิเคราะห์ค่าความทนทาน (tolerance) และค่า VIF (variance inflation factors)	52
5 การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน.....	53
6 การวิเคราะห์ความเป็นอิสระของความคลาดเคลื่อน	53
7 ผลกระทบของข้อมูลทางบัญชีกับผลตอบแทนเกินปกติ.....	57
8 การวิเคราะห์ผลกระทบเมื่อความเสี่ยงของบริษัทเป็นตัวแปรปรับ กับผลตอบแทนเกินปกติ.....	59
9 ค่า F-statistic และ p-value จากตารางมาตรฐาน.....	59
10 ผลกระทบของข้อมูลทางบัญชีกับผลตอบแทนเกินปกติ ของบริษัทที่มีความเสี่ยงต่ำ	63
11 ผลกระทบของข้อมูลทางบัญชีกับผลตอบแทนเกินปกติ ของบริษัทที่มีความเสี่ยงสูง.....	63
12 การวิเคราะห์ผลกระทบเมื่อขนาดของบริษัทเป็นตัวแปรปรับ กับผลตอบแทนเกินปกติ.....	64
13 ผลกระทบของข้อมูลทางบัญชีกับผลตอบแทนเกินปกติ ของบริษัทขนาดเล็ก	68
14 ผลกระทบของข้อมูลทางบัญชีกับผลตอบแทนเกินปกติ ของบริษัทขนาดใหญ่.....	68
15 การเปรียบเทียบระหว่างทิศทางของผลกระทบระหว่างตัวแปรอิสระ ที่มีต่อผลตอบแทนเกินปกติ ตามความเสี่ยงของบริษัทและขนาดของบริษัท.....	86

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวความคิดของการวิจัยเรื่อง ผลกระทบของข้อมูลทางบัญชีที่มีต่อ ผลตอบแทนเกินปกติของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ...	43
2 การกระจายของข้อมูล EARN.....	98
3 การกระจายของข้อมูล INTER.....	99
4 การกระจายของข้อมูล TAX.....	100
5 การกระจายของข้อมูล COST.....	101
6 การกระจายของข้อมูล ACCRU.....	102
7 การกระจายของข้อมูล CASH.....	103
8 การกระจายของข้อมูล MTB.....	104
9 การกระจายของข้อมูล PE.....	105
10 การกระจายของข้อมูล AR.....	106
11 ความสัมพันธ์ระหว่างเศษที่เหลือ (residual value) กับค่าพยากรณ์ (predicted value): ตัวแปรตาม AR.....	108
12 ความสัมพันธ์ระหว่างเศษที่เหลือ (residual value) กับตัวแปรอิสระ EARN.....	110
13 ความสัมพันธ์ระหว่างเศษที่เหลือ (residual value) กับตัวแปรอิสระ INTER.....	111
14 ความสัมพันธ์ระหว่างเศษที่เหลือ (residual value) กับตัวแปรอิสระ TAX.....	112
15 ความสัมพันธ์ระหว่างเศษที่เหลือ (residual value) กับตัวแปรอิสระ COST.....	113
16 ความสัมพันธ์ระหว่างเศษที่เหลือ (residual value) กับตัวแปรอิสระ ACCRU.....	114
17 ความสัมพันธ์ระหว่างเศษที่เหลือ (residual value) กับตัวแปรอิสระ CASH.....	115
18 ความสัมพันธ์ระหว่างเศษที่เหลือ (residual value) กับตัวแปรอิสระ MBT.....	116
19 ความสัมพันธ์ระหว่างเศษที่เหลือ (residual value) กับตัวแปรอิสระ PE.....	117